

Colige S. Gertrudis

liberatum **Q**uedā religiosa matro
na nōmine Adella ad monasteriū
venit et d' virtutib' sancte Bertru/
dis dubitans cuz vna dei famula
ibi manente cōtentionē habuit **I**n
festo autem sancte Bertrudis co/
medentib' cū graciapactōe sorori
bus predicte matrone filius puul'
quē delicate diligebat huc illuc qz
iocando discurrens in fontem ceci/
dit et tādiu qusqz sorozes de men/
sa surgerent ibi iacuit **U**na autem
de sorozibus superuenit et matro/
ne filiu in fontē cecidisse ac mortu
um esse **T**ūc illa q tantū de virtuti
bus sancte Bertrudis cum matro
na cōtenderat exclamauit. **H**ec tu
fecisti sancta Bertrudis. quia ma
ter eius nolebat credere virtutib'
tuis s; obsecro te p dominū vt euz
resuscitare digneris **T**ulit ergo in
fantem et iuxta lectū sancte Bertru
dis posuit **Q**ui miro mō subito cū
dīs aspicientibus surrexit **O**mnēs
aut q ob remediū aie et corpis ad
sepulcrum virginis confluentes cū
dei amore auxilium querebant sa/
ni et incolumes redibant **P**lurimi
etiam vinculis constricti eam in ne
cessitate sua deprecabantur et stati
solutis vinculis liberabant. **N**otā
dum q circa imaginez sancte Ber
trudis solēt mures et glires depin
gi. **H**oc nihil aliud significat nisi q
sancta virgo dyabolū q per tales
viles bestias tenebras diligentes
designatur superauerat. et q alios
quoscunqz potuit de tenebris i qui
bus talia animalia ābulare consue
uerunt ad claritatez eterne lucis p

suam sanctā vitaz et doctrinam re/
uocare laborauit.

De sancto Quirino.

Quinto loco a beato petro
apostolo sedit alexāder q
senatorum maximam par
tem conuertit. ita vt prefectuz her
mem cum vxore et sorore et filijs ba
ptisaret. cum milleducentisquinq
ginta seruis suis et vxozibus eoz
et filijs **C**um hec autez ad traianū
peruenissēt misit aurelianum comi
tem vt interficeret omnes christia
nos **Q**ui ingressus vrbē ad sugge
stionem pontificum templozuz her
mem prefectū vrbis in vincula mi
sit et sanctum Alexandrum in carce
rauit **I**gitur dum hermes habere
tur in vinculis apud quirinū tribu
nuz. tribunus dicebatur q mille mi
litibus perat. **D**icit ei tribu'. **Q**ue
ratio vt vir illustris tantum hono
rem pdere cōnimitter ferat? **S**āt'
hermes dixit **E**go prefedurā nō
pōidi. sed mutauī. **D**ixit ei **Q**uirī
nus **M**iror te prudentem viruz ad
tantā stulticiā deuenisse. vt creois
te extra hanc vitam aliquid habi
turū. **H**ermes dixit. **E**t ego ante
hos annos deridebā veram vitaz
et istam carnaliē vitā esse vtilē dice
bam qusqz alexander papa me do
cuit. **A**udiens hoc **Q**uirin' iratus
dixit **C**ur mihi scelerati hois nomē
indicasti quē ego i vinculis habeo
forsitan pro suis sceleribus exuren
dus **S**ed si qu. d potest liberet se et
te. hermes dixit dño meo iesu xpō
in cruce posito dicebāt iudei vt de
scendēt et tamē nō descendit. **Q**uirī

nus dixit. **E**go triplicabo vincula
et custodes super **A**lexandrum et si
cum apud te inuenero cenandi ho-
ra. omnia que mihi dixerit credam.
Quod cum fecisset. orauit **A**lexander
dominum. habito prius nuncio ab
herme de re facta. vt salua passio-
ne mitteret sibi angelum qui eum prouocet
ad sanctum **H**ermem. **N**octurno igitur
silentio affuit puer quinquennis fa-
culam ferens ardentem in carcere.
Cui **A**lexander non credidit nisi fle-
tendo genua secum oraret. et dicē-
do orationem dominicam perduxit
eius angelus ad **H**ermem in domum
Quirini intra clausuram cubiculum. **V**e-
niens autem **Q**uirinus inuenit eos
extensis manibus sicut orantes. **C**um
Quirinus hoc magicis artibus at-
tribueret dicit ei **H**ermes. **I**deo fa-
ctum est. quia dixisti te crediturum. si
nos in vnum videres non nostre eua-
sionis causa. **N**am ipse dominus nos-
ter **I**esus christus benefactorum se
manifestauit in diuersis. dum illumina-
ret cecos. mundaret leprosos. mor-
tuos suscitaret sicut mihi factum est
vt isti sancto **A**lexandro crederem
qui vnicum meum filium in languore posi-
tum et eductum cum sacrificiis in ca-
pitulum. **E**ademque mortuum ad vi-
tam reuocauit. **N**am eius mater cum
moreret dicit mihi. **S**i ego cum bea-
to **A**lexandro intulisset. incolumem
habuissem. et ei tunc cecitatem suam
obiecissem. et illa credendo iussit ad
Alexandrum. et sana videndo fuisset
reversa. imponensque mortuum filium
meum in humeris suis. et currens periecit
ad pedes sancti **A**lexandri. et cum

ipse oratione facta sanasset eum et mi-
hi eum viuum reddidisset. mihi me ad
pedes eius rogans eum vt me face-
ret christianum. et ex eo credidi chri-
sto. **N**unc igitur in expedito positus
nec confiscationem timeo. nec offen-
sam hominis morituri pauesco. spe-
rans me partem habere cum his qui
pro christi nomine ad martiris coro-
nam peruenerunt. **A**udiens autem
hec **Q**uirinus dixit habeo filiam aspe-
ctu decoram sed gutturosam. quaz
si sanauerit vobiscum christum con-
fitebor. **C**umque **A**lexander cum mi-
fisset vt adduceret **E**uentium et **T**he-
odulum presbyteros qui erant in eo-
dem carcere interim venit puer ille
cum facula ad puellam. dicens. **S**alua
esto. et in **V**rginitate permane et ego
faciam te videre sponsum tuum qui
pro amore tuo sanguinem suum fu-
dit. **R**ediens igitur pater eum presby-
teris. inuenit filiam suam sanam. **T**unc
cum omnes vellet liberos emittere
de carcere. ad iussum beati **A**lexan-
dri **Q**uirinus ad omnes in carcere
clamauit dicens. **Q**uicumque volue-
rit fieri christianus veniat et qui ba-
ptisatus fuerit. vadat liber quocumque
voluerit. **C**umque venissent omnes ad
sanctum **A**lexandrum. predicauit eis
de incarnatione passione et resurre-
ctione domini. **E**t baptisati sunt **Q**ui-
rinus cum filia sua **B**albina et omni
domo sua. omnesque qui erant in cu-
stodia. **Q**uod percipiens aurelianus
iratus valde iussit ad se educi **Q**ui-
rinum et dixit ei. **E**go te quasi filium
dilexi. tu autem resistis mihi deceptus
ab **A**lexandro. **D**ixit ei **Q**uirinus

Ego christianus factus sum Si vis
occidere aut suffigare vel incendere
me. aliud non ero. Naz omnes qui
erant in carcere feci fieri christianos
et dimisi eos et noluerunt usque ire.
Et ad martirium omnes parati sunt.
sicut esuriens ad epulas. Tunc Au-
relianus fecit ei linguam abscindere
in eculeo torqueri. ubi dum tortus
et in Aureliani non cessaret iniurijs
iussit ei manus et pedes abscindi et
tandem decollari et corpus eius ca-
nibus proici. Venientes autem chri-
stiani corpus eius collegerunt et se-
pulture tradiderunt. Filia vero eius
Balbina in sancta virginitate per-
mansit. Cuius ab Aureliano decolla-
te corpus Theodora collegit et se-
peliuit non longe ab urbe Roma iu-
cta preem. Et passio celebratur die
prima sequenti. Post aliquot annorum
curricula translatus est corpus sancti
Quirini per quandam abbatissam
in opidum super renum situm nomine
Nusia ubi iam multis claret miracu-
lis. In quodam claustro ordinis
cisterciensium frater quidam infirma-
batur morbo fistule. qui morbus vo-
catur sancti Quirini eo quod sanctus
Quirinus dei gratia multos a tali
morbo liberet. Igitur frater ille in-
firmus cepit supplicare abbati ut da-
ret sibi licentiam eundi ad sanctum
Quirinum. Abbas vero respondit
fratri peregrinationes in ordine esse
prohibitam et non dedit ei licentiam.
Frater autem iterum atque iterum in-
stetit apud abbatem suum pro licen-
tia. Qui omnino negauit. Tunc fra-
ter ille infirmitate cogente sine licen-

tia perrexit ad sanctum Quirinum
in Nusia. Et sanus factus reuersus
est letus ad claustrum suum. Dicitur est
autem abbati quod frater ille iussus ad
sanctum Quirinum et sanus factus venisset
ad portam claustrum. Respondit abbas
Non possum credere sanctum et martirem
christi esse. Quirinum qui contra christi
regulam fratrem inobedientem curauit.
Illa curatio a deo non est ubi corpus
sanatur et anima occidit. Hoc dixit et ad-
iecit. Ab hac hora non recipiam fra-
trem illum. nec credam Quirinum esse
sanctum. nisi talis restituatur mihi frater
ille qui hinc recessit. Mira res statim
inuenit frater illum morbum a quo libera-
tus fuerat. Quod cum nunciatum fuisset
abbati. respondit. Modo credo Quiri-
num sanctum et martyrem christi esse.
iussit intrare fratrem. Sequenti die insti-
tuit abbas orationes fieri pro illo infir-
mo fratre. Quo factio ad plenum sana-
tus est. Et ecce hic triplex miracu-
lum. Sanctus Quirinus primo sana-
uit infirmum licet inobedientem. postea
pro inobedienti a puniuit eum faciens
in eum infirmitatem redire. Iterum
orante conuentu ad plenum sanauit.

De sancto Seruacio episcopo

Herunt in iudea due sorores
mulieres sanctissime. Anna
scilicet. et Eimeria. Anna
ut notum est fuit mater
virginis. Eimeria vero Elisabeth matrem
Johannis baptiste et Eliud fratrem eius
peperit. Eliud autem genuit emu. Emu
itaque relictis parentibus et patria
cum uxore sua Memelia intrauit ar-
meniam. ubi ex uxore sua genuit san-
ctum Seruacium. Hic in quarto gra-